

سرجه پیداری

تاریخ شفاهی

رزمنده جهادگر محسن دباغ منش

www.ketab.ir

مصاحبه: حامد فارسی
تدوین: سمیه سروش نژاد

سرشناسه	: دباغ‌منش، محسن، ۱۳۳۸ - مصاحبه‌شونده
عنوان و نام پدیدآور	: سرمه بیداری: تاریخ شفاهی رزمندگان جهادگر محسن دباغ‌منش / مصاحبه حامد فارسی؛ تدوین سمیه سروش‌نژاد
مشخصات نشر	: تهران: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: [۱۷۱] ص: مصور، نمونه.
شابک	: 978-622-269-097-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: این اثر با حمایت معاونت سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس مدیریت اسناد و مدارک اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس فارس منتشر شده است.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۷۱]
عنوان دیگر	: تاریخ شفاهی رزمندگان جهادگر محسن دباغ‌منش.
موضوع	: دباغ‌منش، محسن، ۱۳۳۸ - -- خاطرات
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ - -- خاطرات
موضوع	: Iran-Iraq War, 1980-1988 -- Personal narratives
شناسه افزوده	: فارسی، حامد، ۱۳۷۴ - مصاحبه‌گر
شناسه افزوده	: سروش‌نژاد، سمیه، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس. انتشارات
شناسه افزوده	: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس. اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان فارس. مدیریت اسناد و مدارک
شناسه افزوده	: سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس
رده بندی کنگره	: DSR4۶۲۹
رده بندی دیویی	: ۹۵۵ - ۸۴۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۳۱۷۷۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس
اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس فارس

سرمه بیداری

(تاریخ شفاهی محسن دباغ‌منش)

تدوین: سمیه سروش‌نژاد / مصاحبه: حامد فارسی

صفحه آرا: اطلس دهقانی / ویراستار: سمیه سروش‌نژاد / قطع کتاب: رقعی / تعداد صفحات: ۱۷۲ / شمارگان: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: ۱۴۰۰ / چاپ: سمن

ناشر: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس / شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۹-۰۹۷-۷

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان / همه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

این اثر با حمایت معاونت سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس - مدیریت اسناد و مدارک اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان فارس - کانون سگرسازان بی‌سنگر استان فارس منتشر شده است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
دست نوشته راوی.....	۶
مقدمه.....	۷
پیشگفتار.....	۱۱
فصل اول: دوران کودکی و نوجوانی.....	۱۳
فصل دوم: انقلاب.....	۳۷
فصل سوم: جنگ تحمیلی.....	۶۱
فصل چهارم: مأموریت در پیرانشهر.....	۱۴۵
فصل پنجم: ازدواج و وقایع بعد از آن.....	۱۵۷
فصل ششم: عکس ها و اسناد.....	۱۶۳
منابع و مأخذ.....	۱۷۱

مقدمه

بررسی ریشه‌ها و شرح وقایع جوامع بشری با نگرش تاریخی، یکی از کارکردهای متأخر تاریخ است. البته روشن است که علم تاریخ برای رسیدن به این هدف، در گردآوری داده‌ها و پردازش آن‌ها از روش‌های تازه‌ای بهره برده است که «تاریخ شفاهی» یکی از آن‌ها است. تاریخ شفاهی که روشی تازه برای گردآوری خاطرات و روایت‌های شفاهی رخدادهای تاریخی است، شاید از جهاتی کهن‌ترین شیوه تاریخ‌نگاری نیز به‌شمار آید و با تعیین معیارها و استانداردهای لازم برای این روش تازه که جایگاه ویژه‌ای در تاریخ‌نگاری یافته می‌توان آن را شاخه‌ای از «علم تاریخ‌نگاری» قلمداد نمود. در حقیقت محتوای تاریخ شفاهی از طریق فرآیند مصاحبه به‌دست می‌آید که شامل مشاهدات و تجربه‌های تاریخی اشخاص یا نقل قول‌های آنان از دیگر حاضران در صحنه تاریخ است. تاریخ شفاهی به واسطه جزئی‌نگری، دخالت «شناخت روان» در بیان و نگارش تاریخ، مستندسازی و اصالت‌بخشی،

روش مناسبی برای تدوین و ثبت دقیق تاریخ، و شناساندن درست رخدادهای می باشد. آنچه از این گونه تاریخ نگاری حاصل می شود، روایت مستندی است که در کنار اطلاعات دیگر، تا اندازه ای فراوان، بخشی از (ناگفته ها و اسرار) و معماهای تاریخی را به ویژه در حوزه تاریخ معاصر بیان و حل می کند. چنین شیوه ای این بستر را برای محقق فراهم می کند که رخدادهای را نه از یک روزنه، که به مثابه نوعی تجربه گروهی بنگرد و به واکاوی آن بپردازد، همچنین در قضاوت تاریخی به استنادهای بیش تری دست یابد و در سیر مطالعاتی، خود از اعتمادی بیش تر و کارش از اعتباری بهتر برخوردار شود.

با نگاهی به جنگ های دوران معاصر در می یابیم که دفاع مقدس ملت ایران نقطه ای عطفی در تاریخ معاصر به شمار می رود که یکی از ویژگی های برجسته آن حضور همه اقشار و طبقات اجتماعی است. بنابراین برای نگارش دقیق تاریخ دفاع مقدس باید به سراغ شاهدان عینی این رخداد در سطوح مختلف رفت. این امر نیز تنها با رعایت دقیق اصول و فرآیندهای تدوین تاریخ شفاهی میسر می شود. یکی از مشکلات تدوین تاریخ شفاهی در این دوره این است که هرچه از سال های دفاع مقدس دورتر می شویم بیماری، فراموشی خاطرات و کاهش حافظه ناشی از کهولت شاهدان آن، نقش مخرب خود را بیشتر می نمایند. از سوی دیگر، بر اثر سیر طبیعی تاریخ در سال های گذشته شماری از فرماندهان و رزمندگان دفاع مقدس رخت از جهان فانی بسته اند که این خود،

ضایعه جبران‌ناپذیری در گردآوری خاطرات، و تدوین تاریخ شفاهی تلقی می‌شود. بنابراین از آنجاکه مرور زمان، گردآوری منابع شفاهی تاریخ دفاع مقدس و تدوین آن را تهدید می‌کند، ضروری است همه آثار و اسناد دفاع مقدس با شیوه‌های عملی گردآوری و ثبت و منتشر شود. در این راستا «سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس» با درک اهمیت و آگاهی از این رسالت و مسئولیت و با انگیزه‌ای جهادی، گام‌هایی را در راه ثبت و نشر خاطرات فرماندهان و نیروهای حاضر در رخدادهای هشت سال دفاع مقدس برداشته است؛ دفاعی که پرافتخارترین روزهای مقاومت و پایداری ملت ایران را پدید آورده و امروز به ثبت و ضبط درس‌ها، تلخی‌ها، شادی‌ها و زوایای گوناگون آن در گرو نهضت گسترده‌ای برای تحقق این کار بزرگ است. امید است با توکل به خداوند منان و همت والای کارشناسان و متخصصان عرصه تاریخ‌پژوهی و تاریخ‌نگاری بتوانی گنجینه‌های ماندگار این «دوران طلایی» را به‌عنوان میراث گران‌بها برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، در نسل‌های آینده به یادگار بگذاریم.

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس

۱۴۰۰